

a minap is egy külföldi fejedelem állott kúrája alatt két egész álló hétig. — Ilyen környezetben és hatások alatt vajjon mi állhatta útját, hogy önállóan is kerekedjenek bizonyos Hatvani-mondák, mikor a deák- és polgári elem akkor (s még igen soká) valami, ma alig érthető meleg, patriarchális viszonyban élt egymás mellett. A diák a »civis honestus«-nak, mint a korabeli írás nevezi őket, nemcsak szívesen látott lakója, családi ünnepein mesélő és borozgató társa, hanem mint jól szervezett »tüzoltó-sereg« vagyoni jólétének is soká egyetlen sőt hősi védelmezője volt. Mennyi megkapó, kedves jelenetnek, adomának, deáki történetnek lett mindez melegágya, melynek hervadó virágaiból még Jókai is sietett összeszedni egy marékravalót.

De visszatérve: az eredeti Hatvani-mondák nyomozása vagy pláne összeállítása természetesen ma már felette nehéz, csaknem lehetetlen, de hogy támadt és élt jelentékeny anyag itt a helyi talajon is, azt Révész és Szilágyi föltevésén kívül bizonyítja Hatvaninak a nép ajkán ma is élő emléke. »Hatvani professzor mágyikás ember volt«, mondogatják máig az öregebb civisek s szavaik hitelül apáik elbeszélésére hivatkoznak; a minthogy a Kazinczi Sámuel-féle constructio is jórészt azért támadt, hogy egy meglevő babonás hiedelmet gúnyoljon, de a mig gúnyol, itt-ott maga is népi elemeket csillogtat. Arany pedig, a kinek epikai hitelében nem lehet kételkednünk, határozottan jelzi, hogy »népmonda után« dolgozott.

PAP KÁROLY.

SZENTMIKLÓSSY ALAJOS LEVELEI.

(Második és befejező közlemény.)

VI. Levelek Toldy Ferenczhez.

Toldy előbb levéllel kereste fel Szentmiklóssyt, majd egy verset intézett hozzá. (*Szent-Miklóssyhoz*. Hebe 1823, 192. l.) Szentmiklóssyt, nem lévén vezérszerepet játszó író, Toldy figyelme kellemesen lepte meg, és sietett a fiatal írot barátságába fogadni. Szentmiklóssy alábbi levelei a M. Tud. Akadémiában őriztetnek. (M. Irod. 4°. 113. sz.)

1.

Schedel Ferencz Józsefnek szíves viszont-idevzetletét

Primóczi Szent Miklóssy Alojz.

A' milly véletlenül olly gyönyörrel leptek meg kedves soraid. Egy szent hévre gyult, szép, tiszta érzésű lélek festi magát azokban, mely ellenállhatatlanul bájol vissza ama' múló boldogabb korba, melyben én is úgy érzettem, úgy égttem, úgy hevültem, mint Te most. Fogadd el ölelésemet a' távolból! Kétszeresen örvendek ismeretségednek, résszerint, mert rajtad *kenetet* látok; résszerint, mert izléseinknek egyezése rokon érzést hagy sejtennem. Verseim közül Neked Khloe' Ajaka tetszik leginkább, megvallom, hogy az nekem is legkedvesebb darabom minden

dolgozásaim között. Egy ifjú kebel' első fakadozásainak virága. Berzsenyi mindjárt akkor megjövendőlte, hogy soha annál érdekesebb dalt zengeni nem fogok, 's a' Koszorús Költőnek igaza volt. Gróf Mailáth János némely más verseimmel együtt németre fordította. 'S minthogy Anthologiájának megjelenéséhez nem egyhamar lehet reményünk, ide írom a' szerencsés fordítást némünemü mulatásodra:

[Itt következik Majláth *Chloes Lippen* cz. fordítása, mely megjelent a *Magyarische Gedichte* (1825) 225—6. lapjain.]

Élj szerencsésen! Leveleidet mindenkor örömmel veendem. Légy állhatatos hazafiúi dicséretes igyekezetedben. A' szép' Géniusza vezérelje minden lépteidet. Öllelek!

Erdő-Tartsán. Aug. 12-kén 822.

* * *

E levél után következnek az 1822 nov. 2-i és 26-i levelek, melyek Toldy néhány érdektelen verselményére vonatkoznak. Csak a második levél következő megjegyzése bir érdekel:

»A' mi Szépemhez irt dalomat illeti, az azon Szellemben vagyon adva, mellyben Lessing szerete költeni. 'S én örömemet találok abban, ha dolgozásaimba többféle tónt hozhatok-be, hogy az egészből az egyformaság' monotoniáját kizárjam, jól tudván azt, hogy a' szépség a' sokfélének öszvehangzó egységében áll. — Verseim kiadásával nem akarok hirtelenkedni, követvén e' részben is a' Nagy Mester intését: ut nonum prematur in annum.«

2.

Kedves Barátom!

A' milly örömmel vevém szíves új évi szerencsekivánásodat, olly hévvel viszonzom azt. Engedje az ég, hogy élted, mellyet a' hazának szentelni kívánsz, örökké a' szép', 's jó' Géniuszától vezéreltessék. Légy boldog, hogy mívelhess, 's ha a' szerencse üldözni kezd, ne engedd magadat leverni csapásai által, hogy példád által a' gyengék erősödjének.

Verseghy' elhunytát sajnós érzéssel értettem meg, mert jóllehet a' mi izléseink, 's érzelmeink igen különböztek egymástól, 's többnyire ellenkező poláris pontokat követtek, én őtet mégis mint vasszorgalmú munkás Tagját a' Nemzetnek igen becsültem. Hogy hibás principiumai mellett való makacs megátalkodottsága nyelvünk' menetelét el nem akaszthatta, 's nem is hátráltathatta, örömünkre a' mindennapi tapasztalás, 's az újabb idők legszebb jelenetjei Auróra, és Hébe eléggé bizonyítják. Béke hamvainak!

A' mi közlött költeményedet illeti, az igen szép magában, 's valóban nem kis kellemmel bir, de megengedj, czímjének tellyességgel meg nem felel. Egy jól elkészült Heroidenek fő tulajdona az: hogy az illető személyek' caractereit, 's kölcsönös viszonyait egymás eránt a' felfogott szív- 's elmeállapothoz képest híven, 's a' legérdeklőbb vonásokkal fesse, 's terjessze elő; ehhez képest örömeosebbs választja az az elegiának lágyan olvasható hangját, a' lyra' magas csapongásainál. Ezeken felül megkivántatik még az is, hogy évkorának Szellemétől mintegy áltlehelve

légyen. Hogy ezen kéreményeknek verszettedben egyike sincs kielégítve magad is könnyen beláthatod. Ennél fogva ohajtánám, hogy czímjét egyszerűsítvén, azt Heroidenek ne neveznéd. Mint lyrai darab gyönyörrel fog minden hozzá értőtől olvastatni. Még némely észrevételeket a' vers: alkat, 's szószerkesztetés éránt: Az első sorban hiba van a' metrum ellen, 's hol a' hosszabb időszűnet miatt megnyujtott szótagnak kellene állani, rövid áll, de a' mellyen könnyű segíteni, ha »*megunt*« helyett »*meg-íná*« tétetik. Az utolsó versszakaszban hibás ezen sor: »*Majd a' midőn a' csendű vidék elint.*« Lehetne ugyan így »*Majd hogy ha a' mély csendű vidék elint.*« De minthogy már feljebb a' táj említetik, nehogy ugyan azon képzetnek többszöri előfordulta egy olly kised költeményben az ideákban való bővség' híjánosságát elárulni látszassék, jobbnak vélném ha a' csendes vidék, a' csend gyénjével vagy istenével cseréltetnék-fel. Miként Schiller teve a' Resignatióban

Der stille Gott, o weinet meine Brüder,
Der stille Gott taucht meine Fackel nieder
Und die Erscheinung flieht.

Több észrevételeim elő nem fordulnak. Éljj szerencsésen! 's szeress!
Erdő Tartsán Dec. 24-kén 822.

ölelő barátod
Sz. Miklóssy.

* * *

Ismét elhagyunk két rövid levelet 1824 márcz. 12-éről és aug. 19-éről. Az elsőben megköszöni Toldynak, hogy megküldte neki *Haramiáit*, a másodikban közli vele, hogy atyja 1824 júl. 29-én meghalt.

A 3. számú levél Szentmiklóssy életrajzának legfontosabb forrása. Toldy *Handbuchja* számára írta. A levélben említett verses mesék nincsenek a levél mellett és a Koszorú sem hozott ilyeneket Szentmiklóssytól.

3.

Erdő Tartsán Nov. 4-kén 826.

Kedves Barátom!

Biographiai datumokat kívánsz tőlem, ámbátor kevésbé vagyok hiú, mintsem hogy magamat festésre méltónak higyjem, baráti ohajtásodat mindazáltal tellyesítés nélkül hagyni nem akarom.

Én a' Sajó' partján születtem Gömör Vgyének Királyi nevezetű Helységében 1793-dik eszt. October 12-dikén. Az atyám László Cs. Kir. Tanácsnok volt, az anyám született Szlavniczai Sándor Krisztina Néhai Sándor Pál' szinte Kir. Tanácsos' leánya Brúnóczról Nyitra Vgyéből. Gyermekek éveimben, a' kik ismerték, azt vallják, hogy csupa tűz, 's elevenség voltam; de hogy pajkos dévaj tetteimért gyakran lakolnom kellett, arra magam is emlékezem. Kisebb oskoláimat Rosnyón, Pesten; a' Humaniorákat Nagyszombatban, Gyöngyösön; a' philosophicus cursust a' Váczi Püspöki, a' juridicust pedig az Egri Érseki Lyceumokban végezém. A' magyar literatúra kedvelése, 's a' poézishoz vonzódás még Nagyszombatban szálla-meg. Eleinte holmi apró verseket késziték Faludi, 's

Ányos' manierjaiban majd egy több ívre terjedő Románt írék prózában illy cím alatt: Az állhatatos Szeretet' Jutalma, de melyet később Kazinczy tanácsára a' tűzbe vetettem, hasonló sors érte a' többi említett verseimet is. Az igazi literátori pálya, ha ugyan annak nevezhetem, mert én különben mindég csak diletans voltam, és az is maradok, tulajdonképen Egerben nyílt-meg nekem, midőn ott a Törvényt hallgattam. Levelezés által ismeretséget szöve Kazinczyval, ez szokott hazafiúi készséggel nyujtá azonnal vezérkarját felém, 's mindeneket elkövette, hogy mellyemben az ébredő szikrát lobogásba hozhassa. Neki köszönhetem nagyobb részént azon szerencsém is, hogy a' Haza jelesebb Tudósaival megismerkedvén, őket már akkor barátim koszorújában tisztelhetém. A' hadi szerencse' változó kénye több fogságba esett Francia katona Tiszteket vete Egerbe kik közül némellyekkel egy szálláson lévén, hogy az akkori nagy történetekről velők szóllanom, 's szenvedett viszontagságaikra nézve kíváncsiságot kielégítenem lehessen, egészen a' francia nyelv tanulásának feküdvén, 's attól fogva szüntelen francia classicusokat olvasgaték, mellyeket a' Megyebeli gazdag Könyvtárban könnyű vala feltalálnom. A' francia stylus elegantiája különös bájjal hatott reám, melly környüállásnak hogy későbbi írásmódomra nem kis befolyása volt, azt Szemere barátom megjegyzéseiből húztam ki. — Ekkor akadtam Sallustiusnak Baranyai Decsy János által készült 's 1596-dikban Szébenben kiadott, 's mindaddig az egész nemzet előtt ismeretlen magyar fordítására, 's azzal hála- 's tiszteleti adóm' lefizetéséül Kazinczynak, mint azon koszorús Római Történetíró újabb fordítójának kedveskedém. (Erdélyi Muzeum. III. Füzet. 176. lap.) — Azon időben az Egri tanuló ifjuság a' nevendék papságnak is ide értésével résszerint Ivánszky Antal' a' Magyar Nyelv', 's Literatúra' Tanítójának hazafiúi serkentései, résszerint az én csekély példám által is gyulasztva különös hévvel kezdé buzogni a' magyar literatúra' virágzatjáért, melly szép tüzet hogy annyival inkább éleszthesse B. Szepessy Ignátz akkoron Egri kanonok, most Erdélyi Püspök Ő Excellentiája a' tanuló ifjuság számára egy magyar olvasó boltot akara felállítani, de melly dicséretes hazafiúi szándékában az akkori Érsek B. Fischer István Ő Ext.-ja által azon oknál fogva, hogy azt legfelsőbb engedelem nélkül eszközölni nem lehetne, megakadályoztatott. A' tisztelt nagylelkü Méltóságról Dacia' újabb fényéről lehetetlen elhallgatnom nemes characterének még azon gyönyörű vonását, hogy midőn oskolai pályám' végeztével tőle búcsúznám, önként, 's meglepőleg ajánlotta, hogy vele levelezést folytassak; újabb csalhatatlan jele annak, hogy a' való nagyságnak elválhatatlan társa az alázat, 's szelid leereszkedés. — Törvényes praxison Szent Miklóssy József Bátyám-nál Gömör Vgye akkori Fő Jegyzőjénél voltam, 's ez az ideálok aranyvilágában élő ifjat a' való életbe kezdé beavatni. Ugyan akkor t. i. 1815-dik eszt.-ben Néhai Klobusiczky József Borsod Vgye Fő Ispánja Ő Excellentiája nem annyira személyem, mint inkább nemességem eránt viseltető figyelemből azon tisztelt megye' Táblabírájává nevezett ki. Ezek után a' Királyi Törvényes Táblához Jegyzőül felesküdvén, Néhai Vay József septemvir vón maga mellé, 's ezen nagy férjfiúnak nem kis

dicsőségére válik, hogy tapasztalásainak, 's ismereteinek gazdag kincseit nem zárá fősvényen magába, hanem azokat mindenkiel, 's különösen az ifjakkal örömost közlötte. Elfelejtethetlen marad előttem, a' mit az atyámnak monda, midőn először nékie bemutatott: »Tartozunk nevelni ifjainkat, mind azért, hogy legyenek kikben holtunk után is éljünk, mind pedig azért, hogy legyenek, kik gyermekeinket nevelhessék; az ifjainknak adott nevelés unokáink számára elocált capitalis.« — A' prókatori censurát szerencsésen kiállván a' törvénytudomány eránt viseltető különös vonzataból, mellyet Georch Illyés' Honnyi Törvényének a' Tudományos Gyűjtemény' 1822-, 5-dik, 's 1823-diki szinte 5 kötetjeiben megjelent Recensiojából is kivenned lehetett, eleinte Tabularis Prókátor kívánék lenni, 's e' végre a' hires Stettner akkor Királyi Fiscalis, most a' Kir. Ügyek Al-Igazgatója már fel is fogada magához Adjunctusul, de később szándékomat megváltoztatván, Nógrádban kezdém-el polgári pályafutásomat, 's Koronpai Gróf Brunsvik József Ország Birája, 's Fő Ispán Ur Ö Extja által 1817-dikben Honorarius Notáriussá, 1818-dikban Táblabíróvá, 's 1819-dikben actualis Második Al-Jegyzővé nevezetvén, ezen tisztemet jelenvalólag is egész gyönyörűséggel folytatom. Dicsekedhetem tisztelt Fő Kormányozóm' különös kegyelmével, 's pártfogásával, 's úgy hiszem a' Megyebeli Rendek sincsennek idegen érzéssel erántam. — 1824-dikben Julius 29-dikén az atyámat vesztém el, 's ez nagy változást tett életem rendjében, mert ki elébb a' mezei gazdaságot soha sem folytattam, 's abba magamat nem is elegyítém, azolta mindezekről magam gondoskodni kénytelenitetem. Következő esztendőben ismét az anyám hunyt-el, a' mi tetézte gyászomat, keserűségemet. — Tiszti foglalatosságaim, nemzetségem' több rendbeli ügye, állapotjainak elintézései, 's csekély mezei gazdaságom' szorgalmatos folytatása noha állandó munkásságban tartanak ugyan, de egyszersmind kevés időt engednek, hogy a' Múzsáknak áldozhassam. A' hazának, nemzetségemnek, 's a' barátságának vannak most szentelve minden napjaim. Volt olly idő, hogy a' szerelem' kis istene is kezdé nyughatatlanítani keblemet, a' minthogy *A' Kedves Táj, a' Titok kinyilatkozása, 's Lejt bája* való érzéseket, 's situációkat festenek; de most már az ifjúi érzélgést férjfiúi eszmélet váltá fel. Szenvedelmeimben változó kényem mit fog szólni, azt csak a' jövendő határozhatja meg. — Ez idén minden elfoglaltságom mellett a' meseköltés erre ismét megindult bennem: 's nevezetes számmal szaporitám apologjaimat. Némelyeket közülök próbálék Knittel versekbe önteni, hogy ezáltal is uj rést nyissak a' literatúra' mezején. Ide rekesztve közlöm azokat Veled olly végből, hogy a' Szép-Literatúrai ajándékban, melly legtöbbektől olvastatik, közre eressed. Meg lehet, hogy olly követóm akad, ki szerencsésebb próbatételeivel literatúrának ezen hijányát is be fogja tölteni. — Élj szerencsésen. A' közelgető Orsz. vásárra szándékom vagyon Pestre bemenni, 's akkor reméllem ölelni foglak

hív barátod

SzMiklóssy Aloyz.

U. I. Igyekezni fogok, hogy Munkádra minél több előfizetőket, vagy subscribenseket gyűjthessek.

4.

Erdő Tartsán Febr. 21-kén 828.

Kedves Barátom!

Hogy a' TudGyűjt. Redactióját Vörsmarty vette-által igen örvendek. Thaisz alatt az, de legkivált a' Szép Literatúrai Ajándék olvashatatlan volt, 's ez okozta, hogy néhány év óta nem tartottam. — A' Koszorúban kedves darabok leptek meg. Kisfaludy' víg játékában valóságos Moliéri kellem lebeg, 's némelly fordulatiban még tónja is szerencsésen vagyon felfogva. Bajza' költéseit szelíd lágy érzés 's édes folyamat teszik kedvesekké. Ő poézisunknak sokat ígér; Múzája egy gyönyörű ártatlan leányka szépségének legkecsesebb fejlődő bimbójában. Csaba gazdag erőtellyet hágy sejteni. Ki az? Nem Vörösmarty rejtetik e ezen álnév alatt? A' többi darabokról hallgatok, nehogy azon gondolatra jő (sic), mintha a' recensensi hangot akarnám tőled eltanulni. Te e' részben valóban Mester vagy, 's a' haza nem kis hálával tartozik Neked, hogy az Auróra igaz becsének ismeretére vezetted.

Dolgozataimmal tedd azt, a' mit legjobbnak fogsz ítélni. Teslér' dala nem fogna illeni az Aurórába, melly csak egészen kielégítő darabokat fogadhat el; mert bár mi szép is az magában, de sokat veszт interestjéből az előtt, ki tőlem a' kedves tájt nem olvasta. Figyelmeztetésül erre állhat a' Koszorúban, a' mi ennek különben is czéljai közé tartozik.

Köszöntsd vissza Kisfaludyt nevemben, ide rekesztve küldök általad némelly apróságokat almanachja számára. Egyszerű mezei virágok azok, mellyek csak színvegyíték, 's árnyalat végett vétethetnek-fel pompás floráriumába.

Vörösmartynak már küldék némelly gúnyos szeszben irt darabokat Szerényi név alatt, az ide zártakat szinte add-által neki baráti idvezletem' jelentésével, hogy a' több közül könnyebben választhasson.

Nagy' képét, ezen előttem igen becses hazafiai ajándékot személyesen akarom Tőled elhozni, ha Pestre menendek, hogy általa avattassam rég ohajtott ismeretségedbe. Addig is élj boldogul, 's szeress!

hív barátod
Szent Miklóssy Aloyz.

U. I. A' tulsó lapon még egy dalt küldök Himfy' manirjában azt is ha akarod oda adhatod az Aurórába, de Szerényi név alatt.

* * *

Teslér Lászlónak itt emlegetett verse sem az Aurórában, sem a Koszorúban nem jelent meg. Az 1829-es Auróra Szentmiklóssy két versét hozta (*A fürdő leányka*, *A lúd és a tyúk*), a Koszorú meg sok epigrammáját. A levélhez csatolva van *A szerelem kora* cz. verse, mely sem az Aurórában, sem másutt nem jelent meg.

A Bajzával való összeütközés miatt megszakadt Toldy és Szentmiklóssy bizalmas levelezése. De úgy látszik, azért volt közöttük valami érintkezés, mert Toldy értesülve van Szentmiklóssy későbbi sorsáról is. Szentmiklóssy halála után Toldy ki akarta adni a költő összegyűjtött

munkáit. Ez ugyan nem sikerült neki, de Toldy hagyatékából jutott a M. Tud. Akadémiába Szentmiklóssy kéziratának legnagyobb gyűjteménye. (M. Irod. 4° 23. sz.)

VII. Levelek feleségéhez.

Szentmiklóssy 1832 szept. 23-án vette feleségül Erdőtarcasai Fejér Antóniát, Fejér László és Zsehonszky Erzsébet leányát. A házasságból két gyermek született: Etelka, később Meskó Miklósné (sz. 1839 szept. 24. † 1888 decz. 10.) és a ma is élő Ida, özv. Dabasi Halász Mózesné (sz. 1843 szept. 22.). Fejér Antónia a költő halála után sógorához, Niczky Pálhoz ment feleségül és 1882 okt. 28-án hunyt el.

Az alább közölt két levél eredetije özv. Halász Mózesné úrnő önagsága birtokában van Csányon, Heves megyében. A levelek, különösen a második, igen rossz írással vannak írva. Tartalmuk nem nevezetes, de a költő családi életéről és utolsó éveiről csak innen tudunk meg valamit. A 2. számú levélben érintett Pestre való költözésből semmi sem lett, a költő Erdőtarcán halt meg 1849 ápr. 6-án.

1.

Kedves Tónikám!

Küldöm érted az alkalmatosságot, igen sajnálom hogy veled együtt tisztelt édes anyád, kedves Napám' örvendetes nevenapján jelen nem lehettem, 's iránta viseltető szíves indulataimnak személyesen kijelenteni szerencsém nem lehet, légy olly jó ezen érzéseimről Őt kézcsokolásom jelentése mellett tudósítani; az Örök Mindenható malasztjainak árját terjeszse ki a' legjobb anyára a' kit valaha esmertem. Igen elgyöngülve lévén jelenleg Neked többet nem irhatok, de holtig tartó legszívesebb szeretetemről ezennel bizonyossá teszek, melly magában fölösleges, minthogy esmervén angyali szívedet, te arról eddig is soha sem kételkedtél. A' mit a' házhoz szükségesnek gondolsz hozandóknak arra való pénzt küldök. Egyébiránt több tekintetnél fogva itthon léted szükséges, nehogy valami kedvetlenség mindkettőnket érni találjon, több tartozásaink levén kielégítendő, most a' jó Ipm olly szíves gondoskodni házamról, nehogy republica detrimentum capiat. Élj szerencsésen, midőn a' Napám iránt tartozó tiszteletemet, 's őszinte szerencse kívánásomat megújítanám, 's kedves testvéreidet hazám jó reményü növendékeit szeretett Pistámmal Mari, 's Lottival együtt ölelném, csókolnám, maradok igazán szerető férjed

Erdőtarcán nov. 1838.

Szent Miklóssy Alajos.

Kívül:

Tekintetes Szent Miklóssy Alajosné született Fejér Antónia aszszony-
nak kedves hitvesemnek szeretettel

Váczon

2.

Budán aug. 23. 1848.

Kedves Tónim!

Alig indultam el hazulról, az atyád malma mellett egy vizmosásban elakadtam, alig tudtunk tovább haladni. Besnyőnél az első utól ért 's a' házak előtti fák' árnyában találtunk menedéket. Gedellőn sokáig várakoztunk míg a' borulatok szétszakadoztak; de alig értünk a' hercegnő kertje végéhez, midőn a' zápor egész Kerepesig vert. Később kitisztult, s' tiszta verőfénynél érkeztünk öt óra felé Pestre. A' hattyu 's veres ökörnél szállást nem kaphatván, a' Zrinyibe szálltunk, hol a' pogyász fölhordása alkalmával az inas' kalapját ellopták. Különbön igen olcsó vendéglő. Egy napi ott mulatásom alatt az ebédet vacsorát is ide értve nem fizettem többet 6 ft egynehány krajczárnál vban. A' buza pesti méreje 10 ft 30 kr. vban kelt el. A' (olvashatatlan) fizettem 70 pengőt, a' takaréktűzhelyért az előlegezett 5 pfton felül 95 pftot a' pakolásért 2 pftot. A' lovak csak nem indulhattak, Pokorny a' takaréktűzhely elpakolásával előbb el nem készülhetvén, még néhány ftot akart zsarolni rajtam, de nem engedtem. Szállásom jelenleg ott van, hol Fráternének volt, az udvarra nyíló ablakkal. Kérlek, holnap gyertek be 's pénzt hozass be, mennyit csak lehet, két eladó házat szemlélttem meg: egyik a' statio utcában kérnek érte 12 ezer váltót, fundusa nagy, csinos kerttel 's vize fejedelmi; a' másik a' hársfa utszában 7 ezer pengőért szinte kerttel, de csekélyebb becsü. Én egyezkedésbe eljöveteledig nem bocsátkozandom. Ujság képen irhatom, hogy Sz. Tamásnál nagy ütközet volt, a' mieink a' római sánczokba is betörték, de mint hallatszik a' katonai parancsnok, vissza vonulást rendelt 's így a' ráczok kiirtása nem eszközölthetett. Urunk, a' nádor, királyi teljes meghatalmazását vissza hozta, mit a' magyar Ministeriumra 's országgyűlésre nézve (? sokan nem) a' legjobb előjelnek tekintenek.

Élj szerencsésen, Idát minden esetre hozd be, hogy az orvos mikint létét meg vizsgálhassa. A' szállásért naponként fűzetek 1 f 15 k. vb.

Csókollak, öllellek mindnyájotokat. (olvashatatlan) égve váró
szerető hív férjed
SzMiklóssy Alajos.

U. I. A' pecsétnyomómat kérlek hozd be.

Kívül:

Tekintetes Sz Miklóssy Alajosnő született Fejér Antónia asszonynak, kedves nőmnek szeretettel
Erdőtarcán.

Közli: SZÜCSI JÓZSEF.

SZIGLIGETI SZEREPEL.

Szigligeti nagyterjedelmű írói munkásságával szemben a kutatás szerencsés helyzetben van. Igen könnyen rekonstruálhatjuk ugyanis azt a szellemi milieut, melyből művei fakadtak. Egy félszázad színházi élete áll drámái mögött, s csak összegyűjtésre vár az a számtalan adat, mely e